

Wijziging van de Wet van 30 september 2010 tot invoering van een nieuw griffierechtenstelsel in burgerlijke zaken (Reparatiewet Wet griffierechten burgerlijke zaken)

MEMORIE VAN TOELICHTING

ALGEMEEN

1. Inleiding

Dit voorstel van wet geeft uitvoering aan een toezegging die is gedaan tijdens de parlementaire behandeling van het wetsvoorstel voor de Wet griffierechten in burgerlijke zaken (Wgbz). Nadat voornoemd voorstel van wet was ingediend bij de Eerste Kamer is een artikel in het tijdschrift voor Civiele Rechtspleging verschenen van de hand van mr. Von Schmidt auf Altenstadt (TCR 2010, nr. 3, blz. 73-76), waarin is gewezen op een aantal wetstechnische gebreken en leemten van het wetsvoorstel. Toegezegd is om deze te verhelpen. Hierop wordt hieronder nader ingegaan. In deze memorie van toelichting wordt daarnaast aandacht besteed aan de toezegging om nogmaals te kijken naar de hogere griffierechtstarieven voor rechtspersonen bij relatief kleine incassovorderingen bij de kantonrechter. Door de Eerste Kamer zijn zorgen geuit over het effect dat de hogere tarieven voor rechtspersonen in kantonzaken hebben op natuurlijke personen tegen wie een kostenveroordeling wordt uitgesproken.

Aangezien het voornaamste doel van dit wetsvoorstel is om enkele technische onzuiverheden van de Wgbz te corrigeren, worden hierna kort het doel en de belangrijkste wijzigingen ten gevolge van de inwerkingtreding op 1 november 2010 van de Wgbz in herinnering gebracht.

De Wgbz introduceert een nieuw griffierechtenstelsel voor civiele zaken met als doel een sterke vereenvoudiging van het griffierechtenstelsel door het terugbrengen van het aantal tarieven en het bieden van een eenduidige grondslag daarvoor. De voornaamste wijzigingen ten opzichte van de oude regeling van de Wet tarieven burgerlijke zaken (Wtbz), zijn:

- a. de vaststelling van vaste tarieven in alle zaken in plaats van de berekening van het griffierecht als percentage van de vordering of het verzoek;
- b. de invoering van een vast laag tarief voor personen met weinig financiële middelen, onder gelijktijdige afschaffing van de regeling inzake de indebetstelling;
- c. de introductie in het griffierechtenstelsel van het uitgangspunt van inning van het griffierecht aan het begin van de procedure;
- d. het schrappen van artikel 243 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv): de inning van de proceskostenveroordeling door de griffie.

De bestaande uitgangspunten in de Wtbz voor inning en heffing van griffierechten, zoals het ontbreken van een verweerderstarief bij kantonzaken, de verschillende tarieven die worden geheven van natuurlijke personen en rechtspersonen, het lagere tarief voor personen met weinig

financiële middelen en een zekere samenhang tussen het griffierecht en het zaaksbelang, zijn in de Wgbz gehandhaafd.

De Wgbz heeft ervoor gezorgd dat thans het griffierechtenstelsel relatief eenvoudig en voor rechtzoekenden transparant is doordat vaste, aan het belang van de zaak gekoppelde, tarieven zijn vastgesteld voor rechtspersonen, natuurlijke personen en onvermogenen voor procederen bij de rechtbanken, gerechtshoven en de Hoge Raad. De rechtszoekende en zijn rechtshulpverlener, alsook de met de heffing van het griffierecht belaste griffies kunnen nu in een oogopslag zien welk griffierecht verschuldigd is. Daarnaast is geregeld binnen welke termijn de procederende partijen het griffierecht uiterlijk moeten voldoen en wat de consequenties zijn als het griffierecht niet tijdig is betaald, zoals aanhouding van de procedure en ontslag van instantie. Het griffierecht dient binnen vier weken nadat het verschuldigd is geworden, te zijn voldaan; het uitgangspunt van inning van het griffierecht aan het begin van de procedure.

2. Toezeggingen

Reparatiewerkzaamheden

In de nota naar aanleiding van het verslag inzake de Wgbz is toegezegd dat de gesignaleerde technische onzuiverheden zullen worden verholpen in een reparatiewet. Bij de voorbereiding van dit wetsvoorstel heeft overleg plaatsgevonden met de Raad voor de rechtspraak om na te gaan of sinds de inwerkingtreding van de Wgbz andere wetstechnische gebreken van de Wgbz zijn geconstateerd, die hersteld dienen te worden. Daarnaast hebben enkele advocaten het ministerie rechtstreeks benaderd met suggesties voor de onderhavige reparatiewet. Waar dit aanleiding was voor aanpassing in de wet, zijn deze meegenomen in dit wetsvoorstel.

In dit voorstel worden enkele terminologische wijzigingen in de Wgbz aangebracht. Zo wordt het begrip verweerder in de artikelen 3, 8 en 9 van de Wgbz vervangen door het begrip belanghebbende, dat in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering in zijn algemeenheid gehanteerd wordt in verzoekschriftprocedures in eerste aanleg en appel. Ook is de terminologie aangepast aan het schrappen van de van rechtswege ingestelde sector kanton (artikel 47 van de Wet op de rechterlijke organisatie) in het voorstel voor de Evaluatiewet modernisering rechterlijke organisatie (hierna: Evaluatiewet). Na inwerkingtreding van dit wetsvoorstel wordt in de wet niet langer gesproken van de sector kanton, maar van een kamer voor kantonzaken. Daarnaast worden enkele onjuiste verwijzingen gerepareerd. In artikel 16 Wgbz, alsook bij de wijziging van artikel 276 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv), wordt abusievelijk naar artikelleden van de Wet op de rechtsbijstand verwezen ten aanzien van de inkomensverklaring van de raad voor de rechtsbijstand die op het moment van inwerkingtreding van de Wgbz waren vervallen. Ook zullen enkele omissies worden hersteld. In artikel 15 Wgbz is bijvoorbeeld verzuimd de regeling dat één gezamenlijk griffierecht wordt geheven voor hen die bij dezelfde advocaat of gemachtigde verschijnen en gelijklopende conclusies nemen, ook voor verzoekschriftprocedures op te nemen. Tot slot zal een enkele verschrijving hersteld worden.

Een volledig overzicht van de wijzigingen wordt hieronder gegeven in de artikelsgewijze toelichting.

Bezien tarieven bij relatief kleine incassovorderingen

Bij het opstellen van de griffierechtenregeling golden als randvoorwaarden dat de toegang tot het recht voor de burger gewaarborgd moest blijven en dat de overheidsinkomsten uit de heffing van griffierecht op peil zouden blijven met de kosten van de rechtspraak. Door het vaststellen van een hoger tarief aan griffierecht voor rechtspersonen was het mogelijk om het tarief voor natuurlijke personen en in het bijzonder het tarief voor onvermogenen laag te houden. Tijdens de parlementaire behandeling van de Wgbz zijn echter bezwaren geuit tegen de tarieven voor rechtspersonen bij kantonzaken die hoger zijn dan de tarieven in diezelfde zaken voor natuurlijke personen. In de Eerste Kamer is erop gewezen dat het algemene uitgangspunt van het procesrecht dat de verliezende partij in de proceskosten wordt veroordeeld, tot gevolg kan hebben dat een natuurlijk persoon of onvermogenende dit hogere tarief van de rechtspersoon voor zijn rekening moet nemen. Vooral in incassozaken bij de kantonrechter waarbij een burger schuldenaar is en een onderneming de eisende partij is, komt het hogere griffierecht veelvuldig alsnog ten laste van de schuldenaar. Veel incassozaken bij de kantonrechter betreffen verstekzaken. De burger heeft een rekening openstaan bij een onderneming, maar heeft niet aan zijn betalingsverplichtingen voldaan. Hij voert geen verweer tegen de vordering, waarvan hij weet dat hij deze verschuldigd is. Er komt een verstekvonnis waarbij de burger in de proceskosten wordt veroordeeld, waaronder ook het hogere griffierecht voor rechtspersonen is begrepen. In de Eerste Kamer was de zorg dat de burger die reeds in de financiële problemen zit, hiermee zijn schuldenlast aanzienlijk ziet toenemen, doordat hij ook het hogere griffierecht voor rechtspersonen dient te vergoeden aan zijn schuldeiser.

De Eerste Kamer heeft gelet hierop verzocht om nog eens te kijken naar het tarief voor rechtspersonen bij in het bijzonder de relatief kleine incassovorderingen en dit mee te nemen bij de reparatiewet, hetgeen is toegezegd. Naar aanleiding van de toezegging zijn de volgende mogelijkheden overwogen:

- a. de mogelijkheid om de proceskostenveroordeling voor natuurlijke personen in incassozaken te beperken;
- b. de mogelijkheid voor het opnemen van een tussentarief voor vorderingen tussen de 500 euro en 1 500 euro;
- c. de mogelijkheid om de tarieven voor rechtspersonen voor kleine vorderingen bij de kantonrechter aan te passen.

Ad a

Ten aanzien van de mogelijkheid om de effecten voor de schuldenaar van de proceskostenveroordeling in incassozaken te verzachten door deze kosten te beperken, is besloten dat deze optie niet opportuun is. Er zou afgeweken moeten worden van het algemene uitgangspunt in het burgerlijk procesrecht dat de verliezende partij de proceskosten draagt. Een afwijking van dit algemene uitgangspunt valt niet te rechtvaardigen voor incassozaken. Een schuldeiser zal meestal eerst alle buitengerechtelijke middelen aanwenden om betaling van zijn vordering te verkrijgen. Eerst als blijkt dat het verkrijgen van betaling buiten rechte niet mogelijk is, zal hij een beroep doen op de rechter om een executoriale titel te verkrijgen om zijn vordering alsnog te kunnen innen. Aan de gerechtelijke procedure is derhalve in bijna alle gevallen al een incassotraject voorafgegaan, waarbij de schuldeiser de schuldenaar aanmaningen heeft gestuurd of telefonisch

heeft gesommeerd tot betaling. Ook wordt in veel incassozaken de schuldenaar een betalingsregeling aangeboden om zo tot inning van de openstaande vordering in termijnen te komen. Het zou niet redelijk zijn om de schuldeiser die al gedurende lange tijd betaling van zijn vordering probeert te verkrijgen en hiervoor kosten maakt, de mogelijkheid te ontnemen om het door hem voldane griffierecht te verhalen op de schuldenaar.

Het (deels) voor eigen rekening laten van het griffierecht voor de schuldeiser zou enkel redelijk kunnen zijn in die gevallen dat de schuldeiser niet eerst een buitengerechtelijk incassotraject heeft doorlopen of zijn administratie niet op orde heeft waardoor voor de schuldenaar onduidelijk is van welke schuld de schuldeiser betaling vraagt. Dit wil in de praktijk nog wel eens voorkomen, vooral bij bedrijven die zich als nieuwe deelnemers op markten met veel contracten, zoals de telecommarkt, begeven. Indien de schuldeiser de schuldenaar onvoldoende mogelijkheden heeft geboden om voorafgaand aan de gerechtelijke procedure zijn schuld, al dan niet in termijnen, te voldoen, kan compensatie van proceskosten plaatsvinden. De rechter heeft op grond van artikel 237 Rv de mogelijkheid om de proceskosten, waaronder de griffierechten, te compenseren. De rechter kan eveneens de proceskosten compenseren in het geval de schuldeiser en schuldenaar een betalingsregeling zijn overeengekomen en de schuldeiser enkel een gerechtelijke procedure start om een executoriale titel te verkrijgen, bij wijze van stok achter de deur. Ook dan kan de rechter van oordeel zijn dat de eiser nodeloos een incassoprocedure is gestart en om die reden het door hem betaalde griffierecht voor eigen rekening laten.

Ad b en c

De mogelijkheden voor wijziging van de griffierechtstarieven zoals opgenomen in optie b en c worden hierna gezamenlijk besproken.

De Wgbz is op 1 november 2010 in werking getreden. De tarieven van de Wgbz zijn bij ministeriële regeling van 8 december 2010 geïndexeerd, waardoor per 1 januari 2011 andere tarieven voor de heffing van griffierecht zijn gaan gelden.

Een nieuwe wijziging van de griffierechten tarieven wordt van kracht op het moment van inwerkingtreding van de Evaluatiewet. Dit voorstel van wet zal een verhoging van de competentiegrens van de kantonrechter van 5 000 euro naar 25 000 euro tot gevolg hebben. Daarnaast zullen ook zaken betreffende consumentenkrediet tot een bedrag van 40 000 euro en zaken betreffende consumentenkoop toegevoegd worden aan de competentie van de kantonrechter. Bij de totstandkoming van dat wetsvoorstel is opnieuw gekeken naar de wenselijkheid van de regels in de kantonrechtspraak, waaronder de vrijstelling van gedaagde van de heffing van griffierechten. Geoordeeld werd dat deze vrijstelling, ook na verhoging van de competentiegrens, gehandhaafd diende te worden om het laagdrempelige karakter van de procedure bij de kantonrechter te behouden. Dit betekent dat voor vorderingen met een financieel belang tussen de 5 000 euro en 25 000 euro evenmin een gedaagdentarief zal worden geheven. Ter compensatie van dit verlies aan inkomsten worden de tarieven in de sector civiel enigszins verhoogd. Daarmee kan de verhoging van de competentiegrens van de kantonrechter budgetneutraal worden ingevoerd.

Voort is van belang het voorstel van wet voor kostendekkende griffierechten in het civiele- en bestuursrecht, zoals aangekondigd in het regeerakkoord, waarvoor op dit moment wordt

geconsulteerd. Gestreefd wordt naar in werking treding van dit wetsvoorstel per 1 juli 2012. Hierin wordt onder meer een nieuwe categorie van zaken geïntroduceerd met een zaaksbelang tussen de 500 en 5000 euro met een bijbehorend tussentarief aan griffierechten juist met het oog op de grote hoeveelheid incassozaken in deze categorie. Ook wordt voorgesteld om het onderscheid tussen natuurlijke personen en rechtspersonen ter zake de heffing van griffierechten te laten vervallen. Daardoor hebben individuele schuldenaren niet langer nadeel van het feit dat hun schuldeiser een rechtspersoon is.

Gelet op de aankomende en in voorbereiding zijnde wijzigingen van de griffierechtstarieven wordt in dit voorstel afgezien van het wijzigen van het griffierecht tarief bij de rechtbank voor kantonzaken. Een tijdelijke wijziging van de tarieven zoals opgenomen in optie b of c, in afwachting van een nieuwe griffierechtenwet, wordt vanuit het oogpunt van rechtszekerheid en transparantie van het rechtsstelsel onwenselijk geacht. Bovendien heeft de Raad voor de rechtspraak aangegeven dat het automatiseringstechnisch niet goed mogelijk is om op korte termijn een nieuw tarief aan griffierechten in te voeren. Voor een dergelijke wijziging in het automatiseringssysteem is ten minste een jaar tijd nodig.

3. Administratieve lasten, financiële effecten voor de begroting en overgangsrecht

Er zijn geen administratieve lasten voor instellingen en burgers en geen financiële effecten voor de begroting, aangezien met dit wetsvoorstel slechts wordt voorzien in het herstel van wetstechnische gebreken en leemten alsmede in de aanbrenging van andere wijzigingen van ondergeschikte aard in de Wgbz. Gelet op het doel van dit wetsvoorstel is geen overgangsbepaling opgenomen. De wetswijziging heeft derhalve onmiddellijke werking.

ARTIKELSGEWIJS

Artikel I

Onderdelen A, E en F

Deze onderdelen strekken tot het herstel van terminologie: in een verzoekschriftprocedure spreekt men in plaats van de verweerder van de belanghebbende.

De wijziging in artikel 8, eerste en vierde lid, Wgbz vloeit voort uit artikel III, onderdeel B, van de Evaluatiewet waarin een 'kamer die tot de sector kanton behoort' is gewijzigd in een 'kamer voor kantonzaken', doordat de verplichting tot het hebben van een aparte sector voor kantonzaken vervalt.

Onderdeel B

In artikel 4 van de Wgbz is de vrijstelling van artikel 15, tweede lid, Wtbz overgenomen. De vrijstelling is evenwel anders geformuleerd, omdat in de Wgbz het beginsel van heffing van het griffierecht aan het begin van de procedure is geïntroduceerd. Daarmee koppelt de Wgbz de heffing van griffierechten aan de handelingen waarmee men in het geding komt, bijvoorbeeld de indiening van een verzoekschrift of verweerschrift. In artikel 4, tweede lid, onder i en h, is bepaald dat geen

griffierecht wordt geheven voor het doen van een eigen aangifte tot faillietverklaring respectievelijk voor de indiening van een verzoekschrift tot het van toepassing verklaren van de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen. In de Wtbz werd bepaald dat geen griffierecht wordt geheven voor de behandeling van de aangifte voor eigen faillissement of van een verzoekschrift tot het van toepassing verklaren van de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen. Daarmee vielen ook de behandeling van het rechtsmiddels tegen de afwijzing van de oorspronkelijke aangifte of het oorspronkelijke verzoek in hoger beroep en cassatie onder de vrijstelling. Het tweede lid, onder i en h, van artikel 4 Wgbz dekte daarom niet volledig de lading van de uit artikel 15, tweede lid, Wtbz overgenomen vrijstelling. Voorgesteld wordt daarom om de vrijstelling in artikel 4 Wgbz, tweede lid, onder i en h, aan te vullen met de bepaling dat deze ook geldt voor het aanwenden van een rechtsmiddel tegen de afwijzing van de eigen aangifte tot faillietverklaring alsook voor het aanwenden van een rechtsmiddel tegen de afwijzing van het verzoek tot het van toepassing verklaren van de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen.

In artikel 4, tweede lid, onder j Wgbz, is de vrijstelling van griffierecht van artikel 10, tweede lid, Wtbz ongewijzigd overgenomen inzake de indiening van verzoekschriften tot rangschikking. Uit overleg met de Raad voor de rechtspraak is evenwel gebleken dat in de praktijk onduidelijkheid bestaat over wat met verzoekschriften tot rangschikking wordt bedoeld. Van de gelegenheid is derhalve gebruik gemaakt om te verduidelijken dat het gaat om de indiening van een vordering als bedoeld in artikel 482, tweede lid, Rv.

Onderdeel C

In artikel 5 van de Wgbz wordt de hoogte van het griffierecht bepaald voor een vordering tot voeging of tussenkomst, als bedoeld in artikel 217 Rv, alsook wanneer deze verschuldigd is. In de huidige tekst van artikel 5 wordt voor het vaststellen van het verschuldigde griffierecht verwezen naar het griffierecht dat wordt geheven van de eiser in de oorspronkelijk zaak. Abusievelijk is in deze bepaling geen rekening gehouden met het onderscheid in tarieven tussen rechtspersonen en natuurlijke personen. Een verwijzing naar *de eiser in de oorspronkelijke zaak* suggereert dat de partij die zich voegt of tussenkomst verzoekt automatisch hetzelfde griffierecht is verschuldigd als de eiser in de zaak, ongeacht of deze eiser net als de voegende of tussenkomende partij een natuurlijk persoon of rechtspersoon is. Dit is niet de bedoeling geweest.

Bij de wijziging van de laatste zin van het eerste lid van dit artikel wordt daarom niet langer verwezen naar *de eiser in de oorspronkelijke zaak* maar wordt ter bepaling van de hoogte van het verschuldigde griffierecht verwezen naar de vordering in de oorspronkelijke zaak op basis van de tabel die als bijlage bij de wet is gevoegd. Hiermee is duidelijk dat de partij die een vordering tot voeging of tussenkomst instelt, afhankelijk van de vraag of deze partij een rechtspersoon of natuurlijk persoon dan wel onvermogene is, het bijbehorende griffierecht dat in de tabel is opgenomen is verschuldigd voor de desbetreffende zaakscategorie waarin de vordering in de oorspronkelijk zaak valt.

Daarnaast wordt in de wet geen onderscheid gemaakt in de hoogte van het verschuldigde griffierecht tussen een partij die zich voegt aan de zijde van de eiser en een partij die zich voegt aan de zijde van de gedaagde. In de meeste zaken zal dit onderscheid niet van belang zijn, omdat het griffierecht dat wordt geheven van de eiser gelijk is aan dat van de gedaagde. Dit onderscheid is echter wel van belang bij kanton- en pachtzaken waarin de gedaagde is vrijgesteld van de

voldoening van griffierechten. In het eerste lid van artikel 5 is daarom voorgesteld om voor die groep gedaagden een uitzondering op te nemen.

Onderdeel D

In artikel 6 Wgbz is verduidelijkt, evenals in artikel 5 hierboven, dat van een derde die overeenkomstig artikel 118 Rv als partij in het geding wordt opgeroepen en naar aanleiding daarvan verschijnt, een gelijk bedrag aan griffierecht wordt geheven als van een gedaagde in de oorspronkelijke zaak. Om te verduidelijken dat de derde het griffierecht verschuldigd is conform de op hem van toepassing zijnde categorie, afhankelijk van zijn hoedanigheid als natuurlijk persoon of rechtspersoon of eventuele onvermogenheid, wordt thans in deze bepaling verwezen naar de tabel die als bijlage bij de wet is gevoegd.

Onderdeel G

Artikel 15 Wgbz heeft op twee punten aanvulling. In de eerste plaats dient de regeling in het eerste lid, dat van diegenen die bij dezelfde advocaat of gemachtigde verschijnen en gelijklopende conclusies nemen slechts eenmaal een gezamenlijk griffierecht wordt geheven, ook te gelden voor verzoekschriftprocedures. Doordat in het eerste lid nu enkel naar partijen en conclusies wordt verwezen, termen die naar de dagvaardingsprocedure verwijzen, lijkt deze bepaling enkel voor dagvaardingsprocedures bestemd te zijn. Voorgesteld wordt daarom het eerste lid aan te vullen met de bepaling dat hetzelfde geldt voor verzoekers en belanghebbenden die bij dezelfde advocaat of gemachtigde verschijnen en gelijklopende verzoekschriften of verweerschriften indienen. In het tweede lid van artikel 15 wordt ten aanzien van de hoogte van het verschuldigde, gezamenlijke griffierecht gespecificeerd dat indien tot diegenen die gezamenlijk procederen zowel natuurlijke personen als rechtspersonen behoren, het hoogste tarief, te weten dat van rechtspersonen, verschuldigd is. Ook in deze bepaling is expliciet de verwijzing opgenomen naar de verzoeker en belanghebbende in de verzoekschriftprocedure voor wie dit onderscheid, hoewel in mindere mate, ook van belang is. Daarnaast is deze bepaling aangevuld door te expliciteren dat indien tot diegenen die gezamenlijke procederen zowel onvermogenen als niet-onvermogenen behoren, ook hier het hoger tarief van niet-onvermogenen verschuldigd is.

Onderdeel H

Abusievelijk wordt in artikel 16, eerste lid, onderdeel b, Wgbz naar artikel 1, onder b, en artikel 35, derde en vierde lid, van de Wet op de rechtsbijstand verwezen. Dat moet artikel 7, derde lid, onderdeel e, respectievelijk het tweede lid van artikel 35 van de Wet op de rechtsbijstand zijn. De voorgestelde wijziging van het derde lid van artikel 16 betreft eveneens een redactionele verbetering.

Onderdeel I

Het eerste lid, onder b, van artikel 25 waarin is geregeld dat geen griffierecht wordt geheven voor de akte van bewaargeving der registers van de burgerlijke stand, komt te vervallen.

Aan de taak van de griffiers tot het bewaren van de overgebrachte registers en bescheiden van de burgerlijke stand kwam bij besluit van 24 augustus 1989 (Stb. 1989, 351) met ingang van 1 januari 1990 reeds een einde. Bij genoemd besluit werd het Besluit burgerlijke stand van 1969 gewijzigd in die zin dat overbrenging van de dubbele registers en de daarbij behorende bescheiden

dient te geschieden aan de centrale bewaarplaats die destijds te Schaarsbergen was gevestigd. Vanaf 1 juli 2000 dienen de dubbele akten en de tekst van de latere vermeldingen te worden toegezonden aan de Centrale Justitiële Documentatie in Almelo. Na toezending van voornoemde akten aan de centrale bewaarplaats wordt thans een bewijs van ontvangst verkregen. De griffiers hebben hierin dus geen taak meer, zodat de bepalingen kunnen vervallen.

Onderdeel J

De voorgestelde wijziging van artikel 26 behelst een redactionele verbetering.

Onderdeel K

De tabel, die als bijlage bij de Wgbz is gevoegd, wordt gewijzigd. Er is enerzijds sprake van een redactionele verbetering: de woorden 'in hoofdsom' zijn geschrapt in de eerste kolom van de tabel. Anderzijds vloeien de wijzigingen in de tabel voort uit de opheffing van de van rechtswege ingestelde sector kanton en de verhoging van de competentiegrens van de kantonrechter van € 5000 naar € 25 000, alsmede het toevoegen van de zaken betreffende consumentenkoop en consumentenkredietzaken tot een bedrag van € 40 000 aan de competentie van de kantonrechter. Bij de aan te brengen wijzigingen is ervan uitgegaan dat op het tijdstip van inwerkingtreding van dit wetsvoorstel de Evaluatiewet tot wet is verheven en in werking is getreden.

Artikel II

Onderdeel A

De wijziging van artikel 71, vierde lid, Rv is van redactionele aard: abusievelijk wordt in dat artikel de volledige volzin in artikel 111, tweede lid, onderdeel k, van overeenkomstige toepassing verklaard. Bedoeld is hier om artikel 111, tweede lid, aanhef en onderdeel k van overeenkomstige toepassing te doen zijn.

Onderdeel B en E

De processuele consequenties van het niet tijdig voldoen van het verschuldigde griffierecht gelden niet in kortgedingzaken. Het spoedeisende karakter van deze procedures laat de toepassing ervan niet toe. Teneinde hierover geen onduidelijkheid te laten bestaan, wordt voorgesteld om expliciet in de wet op te nemen dat de processuele consequenties niet gelden in kort geding door artikel 111, tweede lid, onderdeel i en artikel 254 Rv te wijzigen. In artikel 111, tweede lid, onderdeel i, is thans naast de bepaling dat in het exploit van dagvaarding dient te worden aangezegd aan de gedaagde dat tegen hem verstek wordt verleend indien hij niet tijdig in het geding verschijnt, eveneens opgenomen dat dient te worden aangezegd dat tegen de gedaagde verstek wordt verleend indien hij niet tijdig het verschuldigde griffierecht voldoet. Aangevuld is dat deze laatste aanzegging niet nodig is in kortgedingzaken, omdat die zijn uitgezonderd van de processuele consequenties van niet tijdige betaling van het griffierecht.

Daarnaast is sector kanton vervangen door kantonzaken in verband met de opheffing van de van rechtswege ingestelde sector kanton.

De wijziging van onderdeel k van het tweede lid, betreft een wijziging van redactionele aard die gelijk is aan de wijziging van artikel 16 Wgbz. Verwezen wordt naar de toelichting bij artikel I, onderdeel H, van dit wetsvoorstel.

In artikel 254 Rv wordt expliciet opgenomen dat de artikelen 127a (aanhouding procedure bij niet tijdige betaling eiser) en 128, tweede lid, tweede volzin (aanhouding procedure bij niet tijdige betaling gedaagde) en zesde lid (verstekverlening gedaagde), niet van toepassing zijn in kort geding.

Onderdeel C

In de Wgbz is de zevende afdeling van de tweede titel van het eerste boek van Rv inzake verstek aangepast in verband met het in de wet geïntroduceerde uitgangspunt van inning van het griffierecht aan het begin van de procedure. Zo werd in artikel 139 Rv gewijzigd dat de rechter tegen een gedaagde niet enkel meer verstek verleent indien deze niet in het geding verschijnt, of verzuimt procureur te stellen, maar ook indien de gedaagde niet tijdig het verschuldigde griffierecht betaalt. Artikel 140 Rv is op dit punt ook aangepast. Echter, gebleken is dat de verwijzing naar 'verschenen gedaagde' nadere verduidelijking behoeft in die zin, dat met de gedaagde die in de procedure verschijnt, wordt bedoeld de gedaagde die in het geding verschijnt én tijdig het griffierecht heeft voldaan. Dat wordt duidelijk uit de toelichting bij de wet. Het verdient echter de voorkeur dat dit ook uit de wettekst zelf blijkt. Voorgesteld is daarom om een nieuw tweede lid aan artikel 140 Rv toe te voegen.

Onderdeel D

De wijziging van artikel 147 Rv is van redactionele aard: in het derde lid wordt tweemaal naar het tweede lid van artikel 3 Wgbz verwezen. Dat moet het derde lid zijn.

Onderdeel F

De wijziging van artikel 276 Rv is van redactionele aard: in het tweede lid, onder 2°, wordt naar artikel 1, onder b, en artikel 35, derde en vierde lid, van de Wet op de rechtsbijstand verwezen. Dat moet artikel 7, derde lid, onderdeel e, respectievelijk het tweede lid van artikel 35 van de Wet op de rechtsbijstand zijn.

Tot slot is ook hier de terminologische wijziging doorgevoerd ten aanzien van de sector kanton.

Onderdeel G

De wijziging van artikel 411, eerste lid, laatste zinsnede, strekt tot het herstel van onjuiste terminologie: het is niet het recht om in cassatie te komen dat vervalt, maar het recht om verweer in cassatie te voeren.

De Minister van Veiligheid en Justitie,